

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Sędziowie SSO Leszek Matuszewski

SSO Jarosław Ochocki

Protokolant p.o. staż K. P.

przy udziale M. W. Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniach 12 lutego 2019r. i 14 marca 2019r.

sprawy **R. J.**

oskarżonego z art. 209 § 1a kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie

z dnia 23 października 2018r. sygn. akt II K 457/18

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

J. O. E. L. M.

UZASADNIENIE

R. J. został oskarżony o to, że w okresie od 15 maja 2010r. do dnia 15 czerwca 2018r. w Z. uchylał się od wykonania ciężącego na nim na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Złotowie z dnia 5 maja 2010r. sygn. akt III RC 403/09 obowiązku alimentacyjnego określającego wysokość świadczenia na rzecz syna D. J. (1) w kwocie 450 złotych miesięcznie, przy czym łączna wartość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, narażając w ten sposób uprawnionego na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb życiowych, tj. o przestępstwo z art.209§1a k.k..

Sąd Rejonowy w Złotowie wyrokiem z dnia 23 października 2018 roku sygn. II k 457/18 oskarżonego **R. J.** uniewinnił od zarzucanego mu występku i kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Apelację od tego wyrok złożył prokurator i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania – k.71 – 72.

W toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy zlecił tytułem uzupełnienia materiału dowodowego środowiskowy wywiad kuratora z Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach – I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych celem uzyskania szerszych informacji o rodzinie oskarżonego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacji należy zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424 § 1 i 2 k.p.k., co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd Okręgowy chciałby również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe, wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, tak co do samego przebiegu zdarzeń, jak i rozstrzygając kwestie sprawstwa i winy oskarżonego. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone z należytą starannością i poszanowaniem proceduralnych zasad obowiązujących w polskim procesie karnym. Ocena materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd Rejonowy co do zarzucanego oskarżonemu czynu została dokonana z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 § 2 k.p.k. i 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną i bezstronną, która w szczególności nie narusza granic swobodnej oceny dowodów i jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził też błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na właściwie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Przechodząc do szczegółowego omawiania zarzutów apelacji prokuratora Sąd Odwoławczy podnosi, iż nie ma żadnych podstaw ani do skutecznego kwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny zebranego materiału dowodowego, ani też poczynionych na podstawie tego materiału ustaleń faktycznych w sprawie.

I tak uważna analiza dokumentu znajdującego na K. 39 akt wskazująca aktywność R. J. w Powiatowym Urzędzie Pracy w T. pozwala Sądowi Okręgowemu przyjąć, że w zdecydowanej większości przypadków to odmowa pracodawcy lub brak kwalifikacji zawodowych lub doświadczenia oskarżonego był przyczyną niepodjęcia przez niego proponowanej pracy. Wskazywane przez apelującego przypadki, kiedy to sam oskarżony zrezygnował z oferty pracy miały miejsce: jeden w roku 2009, drugi w roku 2010 a trzeci w roku 2016. Wszystkie te przypadki były usprawiedliwione, co wynika z przedmiotowego pisma, co nie daje Sądowi Okręgowemu podstaw do głębszej ich analizy. Powołany bowiem do tego organ jakim jest Powiatowy Urząd Pracy określił te przypadki jako usprawiedliwione, co nie pozwala przyjąć, że oskarżony pracę porzucił z innych przyczyn niż poważne powody życiowe. Nie można bowiem wykluczyć, że był to przyczynek rodzinny lub zdobyta w tym czasie inna praca o charakterze dorywczym, lecz lepiej płatna, co dla oskarżonego było niewątpliwie bardzo ważne z uwagi na liczną rodzinę.

Sąd Okręgowy dla lepszego zrozumienia obecnej sytuacji życiowej oskarżonego w związku z jego drugą rodziną zlecił wywiad środowiskowy kuratora z Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach – I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. Karnych.

Wywiad ten kurator przeprowadził głównie w oparciu o wiadomości uzyskane od żony oskarżonego – K. J., jego sąsiadów oraz dzielnicowego KPP T. - sierż. sztab. M. R.. Kurator nie zdołał się skontaktować z oskarżonym, albowiem według oświadczenia jego żony, oskarżony od listopada 2018r. nie przebywa pod podanym adresem i ona nie wie gdzie go szukać.

Żona oskarżonego przedstawiła go w bardzo złym świetle i podała, że od czasu wyprowadzenia się z domu R. J. w ogóle nie kontaktuje się z rodziną, nie interesuje się dziećmi i nie przysyła pieniędzy na ich utrzymanie, jak również w żaden inny sposób nie opiekuje się rodziną. Jak wynika z tegoż wywiadu żona oskarżonego podała także, że oskarżony ostatnio nie był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy, skąd został wyrejestrowany, nie miał też stałej pracy i pracował dorywczo. Od kilku lat nadużywał alkoholu i w domu urządzał awantury, był wulgarny, agresywny, poniżał ją i zastraszał a nawet bił. Z powodu awantur została na policji założona Niebieska Karta, poza tym o znęcaniu żona

zawiadomiła Prokuraturę Rejonową w Tarnowskich Górach. Awantury i nadużywanie alkoholu potwierdzili także sąsiedzi.

Z rozmowy kuratora z dzielnicowym natomiast wynikało, że oskarżony jest „lawirantem”, pracował na czarno, w domu urządzał kłótnie, była założona Niebieska Karta lecz nigdy nie widział oskarżonego pijanego, ani nie widział K. J. mocno pobitej, w związku z tym sądzi, że K. J. swoimi zgłoszeniami na męża być może „trochę przesadziła”.

W niniejszym postępowaniu jednak na żadnym etapie nie ustalono, iż oskarżony nadużywa alkoholu i z tego powodu nie płaci w pełni zasądzonych alimentów na swojego syna z pierwszego związku. Także i prokurator w swojej apelacji tego nie zarzuca zwracając się jedynie w kierunku braku aktywności i uporu oskarżonego w zdobyciu stałej pracy. Sąd Okręgowy uznał zatem, że wszelkie informacje o możliwości nadużywania przez oskarżonego alkoholu, które wynikają z przeprowadzonego wywiadu, mogą zostać jedynie wykorzystane w przyszłości w związku z brakiem ewentualnej dalszej niealimentacji syna D. J. (1), lecz nie mogą stanowić podstawy dywagacji w niniejszej sprawie, gdyż takich negatywnych ustaleń w tym postępowaniu nie poczyniono i nie obejmuje ich także apelacja prokuratora.

Zresztą, co wynika z wywiadu kuratorskiego informacje te pochodzą w głównej mierze od skonfliktowanej z oskarżonym żony, którą ten najprawdopodobniej obecnie porzucił i jak wynika z wywiadu zostało złożone przez nią zawiadomienie o popełnieniu przez oskarżonego przestępstwa z art. 207 § 1 kk.

Również informacja żony o tym, że oskarżony został wyrejestrowany z Powiatowego Urzędu Pracy nie jest dla niniejszej sprawy przydatna, gdyż wywiad kuratora był przeprowadzany w lutym 2019r. natomiast jak wynika z K. 38 oskarżony w dniu 3 lipca 2018r. , a więc w okresie objętym aktem oskarżenia, był jeszcze cały czas zarejestrowany jako osoba bezrobotna i poszukująca pracy.

Przeprowadzony wywiad natomiast pozwolił Sądowi Okręgowemu unaocznic fakt, że rodzina oskarżonego znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i korzysta z wielu zasiłków stałych i celowych. Oskarżony starał się pracować dorywczo i zarobione pieniądze częściowo przeznaczał na jej utrzymanie i także w niewielkim stopniu na utrzymanie syna D.. Nie może dla oskarżonego stanowić decydującej okoliczności obciążającej, czy wręcz wskazującej na wyczerpanie znamion przestępstwa z art. 209 § 1 a k.k. fakt, że nie miał stałej pracy, albowiem nie ma bezwzględnego obowiązku posiadania stałej pracy. Nie można wykluczyć, że właśnie praca dorywcza była w granicach możliwości fizycznych, intelektualnych i umiejętnościowych oskarżonego, a mając liczną rodzinę taką właśnie pracę podejmował.

Z przeprowadzonego wywiadu kuratorskiego wynika, że 6 osobowa rodzina oskarżonego otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny na najmłodsze chore dziecko w kwocie 1500 zł. miesięcznie, zasiłek na zakup cewnika 95 zł. miesięcznie i świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 180 złotych miesięcznie. Nadto MOPS przyznał 1 raz zasiłek celowy na żywność w kwocie 400 złotych i 1 raz zasiłek celowy na węgiel w kwocie 800 złotych. Ponadto rodzina otrzymuje 1500 złotych z tytułu 500 +, które jest zagwarantowane ustawowo i niezależne od statusu rodziny. Wydatki rodziny na opłacenie mieszkania i mediów kurator wyliczył na kwotę 1100 – 1200 złotych miesięcznie.

Nie dziwi zatem Sąd Okręgowy, że oskarżony nawet jeżeli zarobił jakieś pieniądze to przeznaczał je na potrzeby nowej rodziny, która jest w o wiele gorszej sytuacji materialnej i życiowej niż syn oskarżonego D. J. (1).

Sama żona oskarżonego poinformowała kuratora, że oskarżony nie miał stałej pracy, tj. na umowę o pracę i pracował dorywczo. Zarabiał niewiele i pieniądze „na życie” przekazywał jej bardzo nieregularnie oraz w małych kwotach.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył przekonujących podstaw do przyjęcia, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa. Sąd Rejonowy wnikliwie zbadał przyczyny niewywiązywania się oskarżonego ze zobowiązań alimentacyjnych i słusznie uznał, iż brak jest dowodów wskazujących, by oskarżony uchylał się od obowiązku alimentacyjnego na syna D. J. (2) w okresie objętym aktem oskarżenia. Analiza dowodów wskazuje, iż oskarżony w okresie objętym aktem oskarżenia wystarczająco aktywnie poszukiwał pracy, regularnie korzystając z przedstawianych mu ofert. Oskarżony ma ponadto trudną sytuację rodzinną,

na której musiał skupiać całą swoją uwagę, a mimo to starał się utrzymywać kontakt z synem D., głównie telefoniczny i czasami wpłacał niewielkie kwoty pieniędzy tytułem alimentów.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok .

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k.

J. O. E. L. M.